

POLİTİKA**Trump: Tam İran'ı vuracaktım, kaç kişi ölecek diye sordum**

ABD Başkanı Donald Trump, İran'a hava saldırısına onay verdiği, ama sonra aniden vazgeçtiğine dair haberleri teyit etti. İran'ın Hürmüz Boğazı'nda ABD'nin insansız hava aracını (İHA) düşürmesine atıfla "Pazartesi uluslararası sularda İHA vurdular" diye tweetleyen Trump, şöyle devam etti: "3 ayrı noktada misillemede bulunmak için harekete geçtik ve silahları yükledik ki ben 'kaç kişi ölecek' diye sordum. Bir general '150 kişi efendim' diye yanıt verdi. Saldırıyı gerçekleşmesinden 10 dakika önce durdurdum. İHA vurulmasına orantılı bir karşılık değil. Benim acelem yok. Ordumuz yeniden yapılıyor, yeni, harekete geçmeye hazır, açık ara dünyanın en iyisi. Yaptırımlar acı veriyor ve dün gece üstüne yenilerini ekledik. İran asla nükleer silah sahibi olamaz; ne ABD'ye ne de dünyaya karşı."

The New York Times (NYT) gazetesi, Trump'ın İran'a yönelik bir saldırıya onay verip kararından son anda vazgeçtiğini yazdı. Haberde Amerikalı askeri ve diplomatik yetkililerin, ABD yerel saatiyle 19:00'a kadar İran'a ait bazı radar ve füze bataryalarının vurulmasını bekledikleri, Trump'ın kararından vazgeçmesi sonucunda bunun gerçekleşmediği belirtildi. ABC kanalı da Trump'ın iptal kararını, Dışişleri Bakanı Mike Pompeo ve

Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton'a rağmen aldığını duyurdu.

Reuters de bir takım İranlı yetkililere dayanarak dün gece Trump'ın Umman aracılığıyla Tahran'a "Amerikan saldırısının eli kulağında, ama ben savaşa karşıyım ve sizinle pek çok konuda müzakere istiyorum" mesajını gönderdiğini duyurdu. Reuters adını açıklamadığı İranlı yetkililerden birinin "Trump mesajında savaşa karşı olduğunu ve Tahran'la birçok konu hakkında görüşmek istediğini söyledi. Cevabımız için bize kısa bir süre tanıdı, ama ilk yanıt olarak kararın (dini lider Ayetullah) Hamaney'e ait olduğunu belirttik" sözlerini aktardı. Bir diğeri de "Hamaney'in müzakerelere karşı olduğunu açıkça dile getirip yine de bir karar vermesi için kendisine bu mesajı iletteceğimizi söyledik" dediğini kaydetti.

Ancak İran Ulusal Güvenlik Konseyi Sözcüsü Keyvan Hosravi, "ABD herhangi bir mesaj göndermedi" diyerek haberi yalanladı. Trump'ın iddia edilen mesajına yanıt niteliğinde bir açıklama ise İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani'nin danışmanı Hesameddin Aşena'dan geldi.

ABD Başkanı'nın İran'la savaş istemiyorsa yaptırımları hafifletmesi gerektiği mesajını veren Ruhani'nin danışmanı Aşena şöyle tweetledi: "Savaş ve yaptırımlar aynı madalyonun iki yüzü. Savaş istemiyorsanız yaptırımlar konusunda bir şey yapmalısınız."

<https://tr.sputniknews.com/abd/201906211039426799-trump-tam-irani-vuracaktim-kac-kisi-olecek-diye-sordum/>

ABD, 'Yüzyılın Anlaşması'nın ekonomi paketini açıkladı

ABD Başkanı Donald Trump'ın damadı Jared Kushner öncülüğünde, İsrail-Filistin meselesine çözüm iddiasıyla hazırlanan "Yüzyılın Anlaşması" planının ekonomi paketi açıklandı. Beyaz Saray'ın internet sitesinde yayımlanan paketin ön sözünde, "Filistin için sıkıntı ve kayıpların değil, özgürlük ve onurun olduğu yeni bir sayfa açma gücüne sahip olan 'Yüzyılın Anlaşması', bugüne kadar Filistin halkı için verilmiş en iddialı ve kapsamlı uluslararası çabayı temsil ediyor." ifadelerine yer verildi. Söz konusu pakette, 50 milyar doların yarısından fazlasının yatırım olarak Filistin'e ayrılacağı belirtilirken bu fonun geri kalanının Mısır, Lübnan ve Ürdün arasında paylaşılması öngörüldü. Ayrıca, Filistin'de 179 altyapı tesisi ve iş projesinin hayata geçirilmesi planlanan pakette, Gazze'de yaşayan Filistinlilere fayda sağlayacağı gerekçesiyle Mısır'ın Sina Yarımadası'na da yatırım yapılacağı belirtildi. Öte yandan pakette, Filistin'deki turizm sektörünü canlandırmak için yaklaşık 1 milyar dolar ayrıldığı kaydedildi. Açıklamada, bu fonun, İsrail askerleri ile Hamas arasında Gazze ve işgal altındaki Batı Şeria'da çıkan çatışmalar sebebiyle zor durumda olan Filistin turizmini canlandırmak adına "parlak bir fikir" olduğu savunuldu. Pakette, ülkedeki ekonomi ve altyapı çalışmalarını geliştirmek kapsamında Batı Şeria ile Gazze'yi birbirine

bağlayan 5 milyar dolarlık ulaşım koridoru inşaatının yapılması da öngörülürken iki bölge arasında demir yolu ulaşımının da seçenekler arasında olduğu ifade edildi. Bununla beraber, Batı Şeria ve Gazze'yi kapsayan geliştirme projeleri hakkında detaylı bilginin paylaşıldığı pakette, Filistin halkının başkent olarak gördüğü Doğu Kudüs'e hiç değinilmemesi dikkati çekti. Açıklamada, planın hayata geçirebilmesi için özellikle zengin Arap ülkelerinin 50 milyar dolarlık fonun toplanması adına destek vermesi gerektiği vurgulanırken şu ifadelerle yer verildi: "Uluslararası topluluğun desteğiyle, bu vizyon ulaşılabilir durumdadır. Ancak sonuçta, bu vizyonun kilidini açma gücü Filistin halkının elindedir. Filistinliler ancak barış yoluyla refah sağlayabilir." Ayrıca, konuya ilişkin değerlendirmede bulunan Kushner, söz konusu planın İsrail-Filistin barış planının operasyonel bir plan ve siyasi konular için iyi bir başlangıç noktası olacağını ileri sürdü. Kushner'in plana dair detayları, haftaya Bahreyn'de bölge ülkeleri ile yapılması beklenen Bahreyn Çalıştayı'nda paylaşacağı bildirildi. Filistin yönetimi, Filistin'in devlet olarak tanınmasını içermeyen 'Yüzyılın Anlaşması' planını, Filistinlilere verilen 'sus payı' olarak tanımlamıştı.

<https://tr.sputniknews.com/abd/201906231039434371-abd-yuzyilin-anlasmasinin-ekonomi-paketini-acikladi/>

National Interest, nükleer savaş riski konusunda uyardı

Washington merkezli askeri analiz dergisi National Interest (NI), Hindistan'da yapılan hipersonik füze denemelerinin bu ülkeyi Pakistan ile nükleer savaşa bir adım daha yaklaştırdığını yazdı.

Hindistan'da yapılan hipersonik füze denemelerini konu alan NI, bu yöndeki adımların ülkeyi Pakistan ile nükleer savaşa bir adım daha yaklaştırdığını belirtti. Makalede, daha önce taşıyıcı füze Agni-1 ile yapılan denemelerin başarısız olduğu yönündeki haberlere rağmen Hindistan'ın hipersonik füze projesinin oluşunun dahi 'Pakistan ile soğuk savaşta korkunç bir adım' olduğu kaydedildi.

Rus silahlarına da değinilen makalede, söz konusu silahların 20 Mach'a kadar hız geliştirdiğine ve ABD'nin bu füzelerin önlenmesinin mümkün olmadığı için bu konuda endişe duyduğuna dikkat çekildi. Yazıda, Yeni Delhi'nin hipersonik hıza ulaşması için 5 Mach dahi yeterli olacağı, bu hıza ulaşan füzelere nükleer başlık takılmasa dahi karşı tarafın nükleer cephaneliklerinin daha ilk saldırıda imha edilebileceği vurgulandı.

Olası düşman sayılabilecek iki ülkenin başkentleri olan Yeni Delhi ile İslamabad arasındaki mesafenin sadece 400 milden biraz fazla (yaklaşık 700 kilometre) olduğunu hatırlatan NI, bu ülkelerden bir tanesinin

fırlatabileceği, 5-10 Mach'a kadar hız geliştiren bir füzenin hedefine birkaç dakika içinde ulaşabileceğini ifade etti.

NI ayrıca Hindistan'ın elinde hipersonik silahların olduğunun bilincine varan Pakistan'ın, sahip olduğu nükleer cephanelikleri bakımından 'hepsini kullan veya her şeyi kaybet' fikrine kapılabileceği konusunda da uyardı.

<https://tr.sputniknews.com/analiz/201906231039439487-national-interest-nukleer-savas-riski-konusunda-uyardi/>

NATO, uzayı savaş alanı olarak tanımaya hazırlanıyor

Reuters'ın 4 üst düzey NATO diplomatına dayandırdığı haberine göre, konu ile ilgili karar 3-4 Aralık tarihlerinde Londra'da düzenlenecek NATO zirvesinde alınacak. Bu kararın kabul edilmesiyle savaşların kara, deniz ve hava dışında uzaya da taşınabileceği düşüncesi resmen kabul görmüş olacak.

NATO kaynakları uzayın savaş bölgesi ilan edilmesinin, ittifakın uzay silahlarıyla, düşmanın uydularını, füze ve hava savunmasını imha edip edemeyeceği konusundaki tartışmanın da başlayacağına dikkat çekiyor.

Uzaydaki uyduların yüzde 65'inin NATO üyesi ülkelere ait olduğunu belirten uzmanlar, bununla birlikte Çin'in uzayda giderek artan askeri amaçlı uydu faaliyeti yürüttüğüne, internet, uçak ve karadaki silahlı kuvvetleri uzaydan yönetebilecek sistemlere sahip olduğuna dikkat çekti. Diplomatlar ayrıca, Rusya'nın da uzayda askeri amaçlı uydu faaliyetleri olduğu belirtti.

Eski NATO yetkilisi ve şu an Avrupa Dostları (Friends of Europe) isimli kuruluşta analist olan Jamie Shea, uzayda da savaş olabileceğini belirterek "Uzayı kontrol edebilen, havayı ve karayı da kontrol etme gücüne sahip olur" dedi. Avrupalı diplomatlara göre, NATO'nun uzayı savaş bölgesi ilan etmesi, Trump'ın Çin'in giderek artan askeri gücüne karşı İttifak'ı faydalı bir müttefik

olarak görmesine imkan sağlayacak.

ABD Başkanı Donald Trump, son olarak ülkesini uzay gücü kurmasına olanak veren bir kararnameye imza atmıştı.

<https://tr.sputniknews.com/avrupa/201906211039426668-nato-uzayi-savas-alani-olarak-tanimaya-hazirlaniyor/>

Körfez'de sıcak savaş uzak ihtimal

ABD'nin artan baskısıyla karşı karşıya kalan İran, 8 Mayıs'ta nükleer anlaşmada öngörülen zenginleştirilmiş uranyum ve ağırlaştırılmış suyun yurt dışına satılmasıyla ilgili maddelerinin askıya alması ve 60 gün içinde tekrar uranyum zenginleştirmeye başlayacağını duyurmasının ardından Pentagon, İran'ın Körfez bölgesindeki Amerikan üslerine saldırı hazırlığı yaptığı istihbaratı aldığı gerekçesiyle bölgeye askerî yığınak yapmaya başladı. Gerginliğin giderek tırmandığı günlerde BAE'nin kıyısına yakın sularda dört petrol tankerine ve Suudi Arabistan'ın petrol boru hattına yönelik saldırılar, var olan gerginliği daha da tırmandırdı. Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi (KİK) acil toplantı düzenlerken, ABD de Körfez'e ek askeri sevkiyat yapma kararı aldı. Giderek artan gerginliğin dozunu azaltmak için Japonya, Rusya, İsviçre, Irak, Katar ve Umman gibi ülkeler Tahran ile Washington arasında arabuluculuk yapmak için misyon üstlenebileceklerini açıkladılar.

ABD ve İran silahlı çatışmaya girme niyetinde olmadıklarına dair resmî açıklamalarda bulunmuş, ABD Başkanı Trump ise İranlı yetkililerin hazır olmaları durumunda ön koşulsuz görüşebileceğini duyurmuştu. Haziran'ın ikinci haftasında Orta Doğu turuna çıkan Almanya dışişleri bakanının Tahran ziyaretinin ardından İran'a giden Japonya Başbakanı Şinzo Abe, İran Devrim Rehberi Ali

Hamaney'le yaptığı görüşmede ABD-İran arasında yeni bir görüşme sürecinin başlatılması konusunda bir ilerleme sağlayamadı. Abe-Hamaneş görüşmeleri sırasında Umman körfezinde Japonya'ya ait petrol tankerlerine saldırı gerçekleşti; ABD yaşanan saldırıyla ilgili İran'ı suçlayarak Körfez'deki tansiyonu yeniden tırmandırdı.

Dolayısıyla bu gelişmeler Körfez'de giderek artan gerginliğin bir çatışmaya dönüşmesi yönündeki endişeleri arttırmış bulunuyor. Fakat diğer taraftan hem İranlı hem de ABD'li yetkililerin yaşanan gerginlikle ilgili birbirlerini suçlamasına rağmen bunun bir savaşa dönüşmesini istemedikleri yönünde açıklamalarına da şahit oluyoruz. Bölgede yaşanan bu gelişmelerin gölgesinde yapılan söz konusu açıklamalar iki devlet yetkililerinin gerçek niyetleriyle ilgili tartışmalara yol açmış olsa da, her şeyden önce, her iki devlet için de sıcak bir çatışmadan uzak durulması için objektif nedenlerin var olduğunu dikkate almak gerekir.

İran'ın ABD'yle silahlı çatışmaya girmekten kaçınmasının birinci nedeni ABD arasındaki güç faktörüdür. ABD'nin yıllık askeri harcamaları 650 milyar dolardır. İran'ın ise 10 milyar dolar düzeyinde. ABD askeri sayı ve silah teknolojisi bakımından da İran karşısında mutlak üstünlüğe sahip. ABD'ye karşı mutlak savaşı yürütecek ekonomik güç bakımından da İran açık ara dezavantajlı durumda. On dokuz trilyon dolarlık bir ABD ekonomisi karşısında, yaptırımlar nedeniyle giderek zayıflayan 430 milyar dolarlık bir İran

ekonomisi var. Ayrıca bölgesel faaliyetleri nedeniyle bölgede ve nükleer ve balistik füze programları nedeniyle dünyada giderek yalnızlaşan İran karşısında küresel çapta bir ittifak zincirine sahip bir ABD söz konusu. Muhtemel bir savaş durumunda bölgedeki ABD müttefiklerinin İran'a karşı Washington'dan yana politika izleyeceklerini de göz önüne aldığımızda, İran'ın ABD karşısında daha da dezavantajlı duruma düşeceği açıktır.

ABD'nin İran'la savaşmaktan kaçındığı birinci faktör ise, İran'ın geliştirdiği asimetrik yöntemler. İran'ın bölgede kontrol ettiği yüz binlerce kişiden oluşan vekil güçler (proxy) ve geliştirdiği balistik füzeler, ABD'yi endişelendiriyor. ABD'ye karşı düzenli orduyla başarı elde etmesinin düşük ihtimal olduğunun farkında olan İran, kontrol ettiği vekil gruplar ve balistik füzeler gibi dolaylı yöntemlerle ABD üslerini ve müttefiklerini hedef alabilir. İran'ın yürüteceği böyle bir asimetrik savaş, ABD'nin varlığına yönelik ciddi bir tehdit olmasa da bölgedeki varlığının ciddi risklerle karşı karşıya kalmasına ve ABD'nin prestij kaybetmesine neden olacaktır.

Hem Tahran'ın hem de Washington'un silahlı çatışmadan kaçınmalarının sebeplerinden bir diğeri de savaşın getireceği maliyetler. İran'ın ABD'yle savaşa girmesi durumunda kırılğan ekonomisi bir krize sürüklenecektir.

ABD'nin savaş maliyeti İran'ı etkileyecek ölçüde riskler taşımaya da kendi ekonomisi için de büyük bir yük oluşturacağı açıktır. Trump ABD Başkanı olarak temel hedeflerinden birini ABD ekonomisini daha da güçlendirmek ve bu hedefine ulaşabilmek için de önündeki tüm engelleri kaldırmak şeklinde belirlemiştir. Dolayısıyla Trump ABD ekonomisine zarar verecek girişimlerden uzak durmaya çalışacaktır.

Trump, İran'la savaşa başlanması durumunda ülkesinde de savaşın olumsuz sonuçlarıyla karşı karşıya kalacaktır. Savaşın getireceği ekonomik maliyetin yanında, ABD üslerine yönelik saldırılar ve askeri kayıplar, Amerikan iç kamuoyunda büyük tepkilere yol açarak, Trump'ın ikinci kez seçilmesini zora sokabilir. Aynı şekilde Körfez'de çıkacak bir savaş ABD'nin aleyhine işleyecek başka bir süreci tetikleyeceği gibi "dış düşmana karşı" İran'daki siyasi aktörler ve toplumu yönetim etrafında birleştirerek, mevcut iktidarı daha da güçlendirecektir. İran halkının nezdinde ülkedeki sorunların sorumlusunun ABD olduğuna ve İran'ın bölgedeki politikalarının haklı sebepleri olduğuna dair görüşler daha da güçlenecektir.

ABD-İran savaşı Trump'ın dış politika stratejisini de olumsuz etkileyecektir. Trump'ın öncelikli dış politika hedeflerinden biri Çin'in güçlenmesini engellemek ve Çin ve Avrupa arasındaki ticari eşitsizliği dengelemektir. İran-ABD savaşı öncelikli olarak Çin'in işine yarar.

ABD tüm dikkatini ve siyasi ve ekonomik kaynaklarını İran'a çevirerek Çin'le yürüttüğü "ticari savaşı" ya son verir ya da ertelemek durumunda kalır. Çin, İran-ABD savaşının uzaması ve ABD'nin Irak'ta olduğu gibi başarısız olması için dolaylı yollardan İran'ı destekleyebilir. Trump'ın bu yönde alacağı bir karar, ABD dış politikası açısından stratejik başarısızlıkla sonuçlanabilir.

İran ve ABD'nin kararlarını etkileyen bir diğer faktör, uluslararası toplumun tutumu. Taraflardan herhangi birinin silahlı çatışmaya yol açabilecek bir kararı Ortadoğu'yu yeni bir uluslararası güvenlik kriziyle karşı karşıya bırakacağı için uluslararası kamuoyu tarafından tepkiyle karşılanacak ve ihtiyacı olan uluslararası toplum desteğini bulamayacaktır.

ABD'nin kararlarını etkileyen diğer bir faktör de ABD'nin İran'a yönelik politikalarının Trump yönetimi tarafından başarılı bulunmasıdır. Trump, herhangi bir ekonomik ve askeri-siyasi maliyete girmeden İran'a yönelik ciddi bir baskı uygulayabilmekte. İran'ı uluslararası ekonomik ve siyasi sistem dışına iterek Tahran'ı dış ve güvenlik politikalarında değişikliğe mecbur bırakma konusunda adım adım ilerlediğini düşünmektedir.

Sonuç olarak, Körfez'de yaşanabilecek bir ABD-İran savaşının hem Tahran hem de Washington için olumsuz neticeleri olacağından, böyle bir savaş

ihtimalinin düşük olduğunu söyleyebiliriz. Her iki taraf da birbirinin bu zafiyetini bildiği ve geri adım atması durumunda karşı tarafı cesaretlendireceğini düşündüğü için bölgedeki gerginliğin yüksek bir seviyede seyretmesine sebep olmaktadır.

<https://www.aa.com.tr/tr/analiz/korfezde-sicak-savas-uzak-ihhtimal/1508863>

EKONOMİ

Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli: Türkiye patates üretiminde dünyada ilk 10'da

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Türkiye, her zaman patates üretiminde dünyada ilk 10 içerisinde. Kendi iç piyasasına yeteri kadar patates sağlayan Türkiye, tohumdaki yerli ve milli atakla, dış pazarda da önemli bir yere sahip olmak için çalışıyor." ifadelerini kullandı.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre, Türkiye'de yılda 4,5 milyon tondan fazla patates üretimi yapılıyor ve kişi başına 48 kilogram patates tüketiliyor.

Tarım ve Orman Bakanlığının 2005 yılından bu yana gerçekleştirdiği çalışmalar ile yerli tohumla dair ıslah çalışmaları yapılarak 10 çeşit yerli tohum, ülke pazarına kazandırıldı. Aralarında ilk yerli ve milli patates çeşidi "Nahita"nın da olduğu söz konusu 10 çeşit tohumun 6'sının satışı ve özel sektöre devri gerçekleştirildi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli konuya ilişkin yaptığı değerlendirmede, Türkiye'nin her zaman patates üretiminde dünyada ilk 10'da olduğunu vurguladı. Pakdemirli, "Kendi iç piyasasına yeteri kadar patates sağlayan Türkiye, tohumdaki yerli ve milli atakla, dış pazarda da önemli bir yere sahip olmak için çalışıyor." ifadelerini

kullandı. Patateste, yerli ve milli bir çeşit olarak yer alan "Nahita" ilk kez turfanda üretim merkezi Adana'da hasat ediliyor.

Hasat etkinliğine Hollanda, Fransa, Almanya, İngiltere, Bangladeş, Pakistan, Çin, Hindistan, Filistin gibi pek çok ülkeden de katılımcılar gelerek "Nahita"yı inceledi. Bu sayede yurt dışından gelen katılımcılar yerli ve milli çeşidi diğerleriyle kıyaslama şansı da buldu.

Adını Niğde'nin antik çağlardaki isminden alan "Nahita"; erkenci, yemeklik tüketimine uygun ve oldukça verimli bir çeşit olarak dikkati çekiyor. Satın alınan firma tarafından Sivas'ta tohumluk ve sertifikasyon işlemleri devam eden "Nahita"nın uluslararası platformda 16 ülkeden gelen firmalara tanıtımı yapıldı. "Nahita", sertifikasyon işlemleri bittikten sonra hem çiftçilerle buluşacak hem de ihraç edilecek.

<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/tarim-ve-orman-bakani-pakdemirli-turkiye-patates-uretiminde-dunyada-ilk-10da/1512679>

Set çalışanlarına standart geliyor

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), sinema sektöründeki yönetmen, sanat yönetmeni, kostüm tasarımcısı ve kostüm tasarım yardımcısı için hazırlanan ulusal meslek standartlarını onayladı.

Eğitim ve istihdam arasındaki uyumu sağlama görevini yerine getiren MYK, nitelikli insan kaynağının oluşması için meslek standardı hazırlama çalışmalarına devam ediyor.

Bugüne kadar 829 ulusal yeterlilik belirleyen MYK, sinema sektöründe yönetmen (Seviye 7), sanat yönetmeni (Seviye 6), kostüm tasarımcısı (Seviye 6) ve kostüm tasarım yardımcısı (Seviye 4) için hazırlanan ulusal meslek standardını kabul etti.

Söz konusu mesleklerde sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinliklerin tanımlandığı söz konusu standartlarda, Mesleki Yeterlilik Belgesi'ne sahip olmak isteyen adayların tabi tutulacağı ölçme ve değerlendirme yöntemleri ve başarı kriterlerine yer verildi.

Sinema Televizyon Sendikası'na hazırlanan standartlar, bu mesleklerdeki müfredata giridi teşkil edip sınav ve belgelendirme faaliyetlerini düzenleyen ulusal yeterlilik dokümanlarına temel oluşturacak.

MYK Başkanı Adem Ceylan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, ulusal meslek standartlarının mesleklerin icra edilebilmesindeki nitelikleri

belirlediğini dile getirerek, asgari normları belirlenen mesleklerin niteliğinin de arttığını söyledi. Kültür, sanat ve tasarım sektöründe meslek standardı hazırlama çalışmalarını sürdürdüklerini bildiren Ceylan, bu alanda uzun mesai saatleri ve ağır çalışma koşullarının olduğuna dikkati çekti.

Kurum olarak iş gücüne nitelik kazandırmaya devam ettiklerini vurgulayan Ceylan, "Ulusal meslek standardı belirleme konusunda 'tehlikeli' ve 'çok tehlikeli' sınıftaki mesleklerde önemli aşama kaydettik, artık 'az tehlikeli' sınıftaki mesleklere yoğunlaştık." dedi.

Akdeniz sularına her yıl 600 bin ton plastik atık karışıyor. Doğal Hayatı Koruma Vakfı'nın (WWF) 22 Akdeniz ülkesinin plastik atık yönetimini incelediği raporu 7 Haziran'da yayımlandı. WWF'nin Dünya Okyanus Günü dolayısıyla yayımladığı raporda aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Akdeniz ülkelerinin plastik atık karnesi çıkartıldı.

Akdeniz'de bölge ülkeleri her yıl 24 milyon ton plastik atık üretiyor. Bu atıkların yüzde 42'si yakılıyor, yüzde 14'ü gömülüyor ve sadece yüzde 16'sı geri dönüşüme kazandırılıyor. Atıkların yüzde 28'i ise hiçbir işleme tabi tutulmuyor (açık alanda, doğada bırakılıyor).

<https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/set-calisanlarina-standart-geliyor/1511818>

Türkiye'den Akdeniz'e her yıl 110 bin ton plastik atık karışıyor

WWF'nin tahminlerine göre, her yıl doğaya terk edilen plastik atıkların 600 bin tonunun yolculuğu Akdeniz'e kadar uzanıyor. Bu rakam dakikada 33 bin 800 plastik şişenin denize atılmasına tekabül ediyor. Akdeniz'deki plastik atıkların yüzde 20'si ise deniz ticareti ve balıkçılık kaynaklı.

Akdeniz yüzeyinde hali hazırda 247 milyar plastik parçanın bulunduğu tahmin ediliyor. Uzmanlar, eğer önlem alınmazsa bu rakamın 2050'ye kadar dört katına çıkacağı uyarısında bulunuyor.

Akdeniz sahilleri de denizdeki çöpten olumsuz etkileniyor. Kıyı şeridinde kilometre başına günlük ortalama 5 kg plastik atık vuruyor. Dalgaların kıyılarına en çok plastik atık taşıdığı ülke 12.6 bin ton ile İtalya. Türkiye 12.1 bin tonla sahillerine en çok plastik atık vuran ikinci ülke konumunda.

Türkiye, Mısır ve İtalya ile birlikte, bölgede işlenemeyen yıllık 6.6 milyon ton plastik atığın yaklaşık üçte ikisini oluşturuyor. Akdeniz bölgesinde atık yönetimi dışında kalan plastik çöplerin yüzde 43.1'i Mısır'da, yüzde 19.1'i Türkiye'de, yüzde 7.6'sı ise İtalya'da. Bu üç ülkeyi Cezayir ve Fas takip ediyor.

Mısır'da doğaya terk edilen plastik atıkların yaklaşık 250 bin tonu Akdeniz'e karışıyor. Türkiye'de bu rakam 110 bin, İtalya'da ise 40 bin.

Rapora göre plastik atıkların denize ulaştığı noktaların başında Ceyhan ve Seyhan havzaları geliyor. Bu bölgeden günde kişi başı ortalama 31.3 kg plastik atık Akdeniz'e karışıyor. Listenin ikinci sırasında 26.1 kg ile İspanya'dan Barcelona, üçüncü sırasında 21 kg ile İsrail'den Tel Aviv yer alıyor. İzmir ise 7.2 kg ile Akdeniz'i en çok kirleten şehirler listesinin sonunda bulunuyor.

Bölge ülkelerinde her yıl toplam 2.8 milyon ton plastik atık doğaya terk ediliyor. 1.3 milyon ton plastik çöpün doğada bırakıldığı Mısır bu alanda ilk sırada yer alırken, Türkiye 0.8 milyon ton ile ikinci sırada yer alıyor. Kişi başı rakamlar dikkate alındığında ise ilk iki sıra Fas ve Libya'nın.

Akdeniz bölgesinde yaşayan insanların gıdalarında ve içme sularında bulunan mikroplastik oranı her yıl artarken, Akdeniz'deki ekosistem de plastik kirliliğinden dolayı tehdit altında. Özellikle denizde terk edilen ağların da etkisi hesaplandığında, plastik kirliliğinden deniz kuşlarının yüzde 35'i, balıkların yüzde 27'si, deniz memelilerinin yüzde 13'ü, deniz kaplumbağalarının ise yüzde 5'i zarar görüyor.

Akdeniz bölgesinde turizm sektörü plastik atıklardan dolayı her yıl ortalama 268 milyon euro kaybediyor. Deniz endüstrisinin yıllık kaybı 235 milyon euro, balıkçılık sektörünün ise 138 milyon euro.

<https://tr.euronews.com/2019/06/07/turkiyeden-akdenize-her-yil-110-bin-ton-plastik-atik-karisiyor>

ILO iş yerinde şiddet ve tacize karşı sözleşmeyi kabul etti

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün hazırladığı iş yerinde cinsel şiddet ve tacize karşı ilk küresel sözleşme kabul edildi.

Birleşmiş Milletler'e bağlı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), çalışma hayatında şiddet ve tacizi engellemeyi amaçlayan ilk küresel sözleşmeyi bugün kabul etti. Sözleşmenin hazırlanmasında kadınların sosyal medyada cinsel tacize karşı başlattığı #MeToo (Ben de) kampanyasının önemli rolü oldu.

ILO'nun İsviçre'nin Cenevre kentinde yapılan Yıllık Çalışma Konferansı'nın son gününde kabul edilen sözleşme için oturum başkanı Jean-Jacques Elmiger "tarihi bir an" ifadesini kullandı. 10 Haziran'da başlayan konferansta ILO, dünyadaki iş standartlarını belirlemek ve daha iyi bir iş ortamı yaratabilmek için 187 ülkeden hükümetlerin yanı sıra işverenleri ve işçi örgütlerini bir araya getirdi.

İşyerinde özellikle kadınların cinsel taciz ve saldırı mağduru olduğunu vurgulayan ILO Genel Direktörü Guy Ryder "Bu adımın atılmasının zamanı gelmişti. (Sözleşme) Dünya'nın dört bir yanında iş yerinde çalışan insanlar açısından büyük bir fark yaratacak" dedi. Sözleşmedeki standartlar, herkesin şiddet ve tacizden arındırılmış bir çalışma hayatı hakkına sahip olmasını amaçlıyor.

Çalışanları iş yerinde şiddet ve tacize

karşı korumayı hedefleyen sözleşmede, aktivistlerin tüm çabalarına rağmen LGBT (lezbiyen, gey, biseksüel ve transgender) bireylere özel atıfta bulunulmadı. Konunun devletler arasında oldukça tartışmalı olduğuna işaret eden Ryder geniş çaplı bir uzlaşma sağlanabilmesi amacıyla "tehlike altındaki gruplar" ifadesinin tercih edildiğini belirtti.

Sözleşme uyarınca hem özel sektör, hem kamu çalışanları şiddet ve tacize karşı koruma altına alınacak. Çalışanlar ayrıca, iş yeri ve ev arasındaki yolculukları sırasında da yine sözleşme uyarınca koruma altında olacak.

Üye devletler tarafından imzalanan sözleşmenin ulusal düzlemde bağlayıcı olabilmesi için ilgili devletler tarafından onaylanması gerekiyor.

<https://www.dw.com/tr/ilo-i%C5%9F-yerinde-%C5%9Fiddet-ve-tacize-kar%C5%9F%C4%B1-s%C3%B6zle%C5%9Fmeyi-kabul-etti/a-49301016>

İNGOĞRAFİK BİLGİLER

Hürmüz Boğazı'ndaki gerginlik enerjiye sıçradı

ABD-İran gerginliğinin ardından, 20 Haziran'da petrol fiyatları bu yılın en büyük günlük yüzdelik artışını kaydetti. Brent türü ham petrol %4,6, ABD'nin Batı Teksas (WTI) türü ham petrolü %6,8 yükseldi

■ 2018'de Hürmüz Boğazı'ndan geçen toplam petrol miktarı, deniz yoluyla yapılan **küresel petrol ticaretinin üçte birini** oluşturdu

■ LNG ticaretinin geçen yıl **dörtte birinden fazlası** Hürmüz Boğazı'ndan gerçekleşti

HÜRMÜZ BOĞAZI'NDAN GÜNLÜK ORTALAMA YAPILAN PETROL SEVKİYATI (2018)

21 MİLYON VARİL

KÜRESEL PETROL TÜKETİMİNİN

%21'i

2018'de Hürmüz Boğazı'ndan geçen petrolün %65'i **Çin, Hindistan, Japonya, Güney Kore ve Singapur'a** gitti

Geçen yıl Hürmüz Boğazı'ndan taşınan petrolün **yüzde 76'sı Asya kıtasına** ulaştı

SUUDİ ARABİSTAN

Dünyanın en büyük ham petrol ihrac eden ülkesi olan Suudi Arabistan, Hürmüz Boğazı'ndan **en fazla ham petrol ve petrol ürünleri ihracatı** yapan ülke

KATAR

LNG ihracatında 13 yıldır art arda dünya lideri olan Katar, bu boğazdan **en çok enerji ihracatı gerçekleştiren** ülkeler arasında bulunuyor

BAE, gözünü Yemen'in doğa harikası stratejik adasına çevirdi

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Aden Körfezi ile Afrika Boynuzu arasındaki stratejik öneme sahip Yemen'e ait doğa harikası Sokotra Adası'nı, desteklediği güney ayrılıkçı silahlı milisleri kullanarak bu hafta içinde ele geçirmeye çalıştı

Sokotra Adası

Hint Okyanusu'nda Aden Körfezi ile Afrika Boynuzu arasında kalan bölge dünya çapında masalsı doğasıyla tanınır. Doğal güzelliğinin yanı sıra konumuyla stratejik önem taşıyor

Adaya ait özel bitki türleri ziyaretçiler tarafından "dünya ötesi" şeklinde tanımlanıyor

BAE, paralı milis orduları, askeri kamp, üsler ve hapisaneler ağı oluşturarak Yemen'in güneyinde kendisine adeta bir "paralel Yemen" kurmakla suçlanıyor

Uluslararası Af Örgütü (Amnesty)

BAE'nin Yemen'de "savaş suçu işleyen milis gruplara dikkatsiz bir biçimde silah, zırhlı araçlar, makineli tüfekler ve top bataryaları sağladığını" açıkladı

New York merkezli İnsan Hakları Gözlemevi (HRW)

"BAE ve desteklediği grupların ülke genelinde kurduğu gizli hapisanelerde Husi milislerine ve kendisine rakip gruplara yaptığı işkence, kaçırılma ve ortadan kaybolmalara" ilişkin detaylara yer verdi

2016

BAE, adadaki insani yardım faaliyetlerinin yanı sıra adaya bir askeri üs inşasına başladı

2017

Adada artan askeri varlığı üzerine Yemen içindeki bazı gruplar Emirlikleri adayı işgal etmeye çalışmakla suçladı

30 NİSAN 2018

BAE, desteklediği güneyli ayrılıkçı milislerle Yemen Başbakanı Ahmed bin Dagir'in adada bulunduğu sırada, hava kargosuyla adaya zırhlı araçlar, tank ve ağır mühimmat çıkardı

Uluslararası meşruiyete sahip Yemen Hükümeti, BAE'nin adadaki girişimlerini "saldırı ve işgal" şeklinde niteledi

14 MAYIS

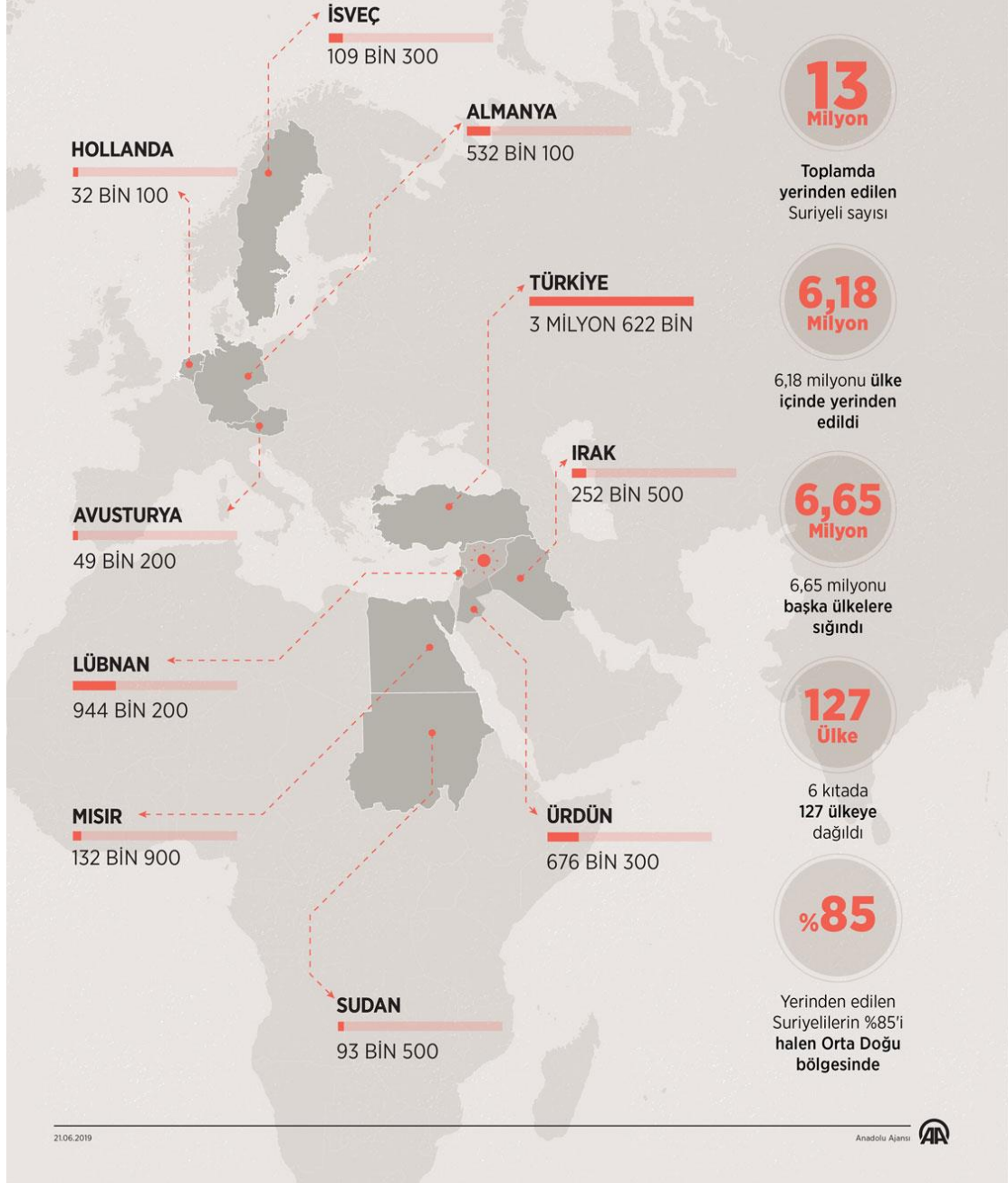
Suudi Arabistan'ın araya girmesiyle taraflar arasında anlaşma sağlandı. Güneyli ayrılıkçılar ve BAE, Sokotra'daki stratejik binaları merkezi hükümete teslim etti ve adadan çekildi

18 HAZİRAN 2019

BAE'ye bağlı milis grubu, adaya bir kez daha çıkarma yapmaya çalıştı ancak merkezi hükümete bağlı güçler ile milis güçler arasında yaşanan çatışmalar sonrası geri çekilmek zorunda kaldı

Suriyeli sığınmacılar 6 kıtada 127 ülkeye dağıldı

Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Başkanı Abdurrahman Mustafa, varılacak herhangi bir siyasi çözümün, **evlerini terk etmek zorunda kalarak 6 kıtada 127 ülkeye dağılan Suriyelilerin geri dönüş hakkını güvence altına alması ve yeni insani krizlerin önüne geçilmesi** gerektiğini belirtti

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/14694>

BM raporu Suudi Arabistan'ı Kaşıkçı'yı taammüden öldürmekten sorumlu tuttu

BM Özel Raportörü
Agnes Callamard'ın
Suudi gazeteci Cemal
Kaşıkçı cinayetine
ilişkin hazırladığı 101
sayfalık rapor
açıklandı

RAPORDAN:

- “Kaşıkçı, uluslararası hukuka göre Suudi Arabistan'ın sorumlu olduğu, **kasten ve taammüden (tasarlayarak) gerçekleşen bir yargısız infazın kurbanı** oldu”
- “Suudi Arabistan, diplomatik ayrıcalıkları suistimal etmesinden dolayı **Türk Hükümeti'nden özür dilemeli**”
- “ABD, Kaşıkçı cinayetinin araştırılması için **FBI soruşturması başlatmalı**”
- “**Veliht Prens Bin Selman**'ın da soruşturulması için **güvenilir kanıtlar var**”
- “**BM Genel Sekreteri** (Antonio Guterres), Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin **tamamlayıcı kriminal soruşturma başlatmalı**”
- “Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin **yaptırımlar Veliht Prens** ve onun yurt dışındaki kişisel **mal varlıklarını da kapsamalıdır**”
- “**ABD**, Veliht Prens'inin (cinayette) sorumluluğu olup olmadığına **karar vermeli** ve bu karara nasıl vardığına ilişkin bilgi vermeli”
- “Veliht Prens de dahil olmak üzere üst düzey **Suudi yetkililerin** bireysel sorumluluğuna ilişkin **güvenilir kanıtlar var**”

Trump ekonomik savaşta dümeni ticaretten kura çevirdi

Dünya ekonomisine sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlarla yön veren ABD'nin sıra dışı başkanı Donald Trump, bir süredir dış ticaret üstünlüğünü korumak adına Çin'le verdiği mücadelesini bir kenara bırakarak Avrupa'ya "kur" tepkisi gösterdi

€ ECB Başkanı Draghi'nin daha fazla teşvik sinyali sonrasında oluşan avrodaki değer kaybının "haksız bir şekilde" ABD ile daha kolay rekabet edilmesine yol açtığını savunan Trump, 1980'lerden sonra sık sık gündeme gelen "kur savaş" tartışmalarını piyasaların odağına taşıdı

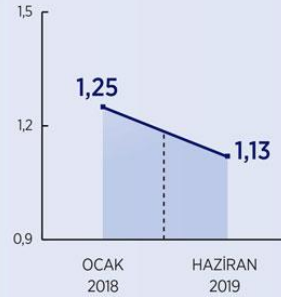
DOLAR ENDEKSİ

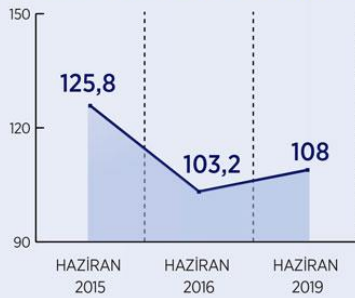
Şubat 2018'de 88,2 ile yaklaşık son 4 yılın en düşük seviyelerinde bulunan dolar endeksinin, mevcutta 97 seviyelerinde seyrettiği görülüyor

AVRO/DOLAR PARİTESİ

DOLAR/JAPON YEN PARİTESİ

DOLAR/ÇİN YUANI PARİTESİ

HAFTANIN KİTAP TAVSİYESİ

Savaş Üzerine, 1831 senesinde basılmış ve pek çok dile çevrilmiştir. Günümüzde hâlâ tartışılan savaş kavramına dair yazılmış en etkili kitaplardan biridir. Hayatı savaş meydanlarında ve askeri akademilerde geçen Prusyalı General Carl von Clausewitz savaşın siyasal ve bilimsel yönlerini inceler.

Clausewitz'in savaş hakkındaki fikirleri ve stratejileri Karl Marx, Helmuth Karl Bernhard von Moltke, ve Mao Zedong gibi farklı siyasal ve sosyal görüşlerden liderler, askerler, siyasetçiler, düşünce adamları tarafından benimsenmiştir. Fransız Devrimi ve Napoléon Savaşları sonrasında değişen savaş koşullarını gören Clausewitz, savaşı politikanın başka araçlarla devamı olarak görmüştür.

https://www.kitapyurdu.com/kitap/savas--uzerine/470277.html&manufacturer_id=795